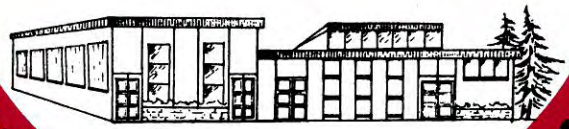

SLOVENSKO DRUŠTVO

PLANICA
SPRINGVALE INC.

*Novice
Bulletin*

SLOVENIAN ASSOCIATION

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE !!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
enako do RIMA, FRANKFURTA

Zelo dobre ekonomske prilike za obisk lepe
Slovenije in vseh strani sveta...

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Licence No: 30218

Eric Ivan GREGORICH
DONVALE TRAVEL SERVICE
1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC., 3109
TEL: 842 5666

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952
dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

P.T.A COATINGS AUST.
PTY.LTD.

Reclamation of - conveyor screw flood
and P.T.A welding of forge - diecast
and extruder dies.

Joseph Varglien
Managing Director
175 Wellington rd., Clayton, 3168
Tel: 561 9555
Fax: 561 9155

Dnevno sveža jajca
lahko dobite pri
vašem rojaku....

ALMA AUGUSTIN POSTREGNA
LOT 1, CHAPEL ROAD.,
KEYSBOROUGH
Ph: 798 2853

Slovensko Društvo "Planica", Springvale.
Lot 1, Springvale road, Bangholme, 3175
P.O.Box 1188, Rosebank avenue, South Clayton, 3169
(03) 772 6235

"Novice" Odbor: Meta Lenarčič, Lucija Srnec, Stella Rob
in Suzi Kolačko
Tisk - Presto Printing.
Vaše prispevke pošljite na poštni naslov društva. Za podpisane
članke odgovarja pisec sam.

"NOVICE"

Bulletin

Leto XV, Št 60
Marec 1995

Happy Easter

*Vesele Velikonočne praznike
vam želi odbor S.D. "Planica",
Springvale.*

Spoštovani,

Najprej vsi lepo pozdravljeni v prvem izvodu "Novic" v tem letu. Od mojih zadnjih vrstic pa do danes smo imeli na "Planici" veliko zanimivih in veselih prireditev.

Obisk sv. Miklavža nas je vse obogatil, posebno pa najmlajše. Pričakali in pozdravili smo ga v velikem številu. "Štefanovanje" je bilo domače in veselo. Priprava na "Silvestrovanje" in samo delo tisti dan in večer je velika in zahtevna. To pa posebno kadar je velik obisk (400) in vsak dobi servirano večerjo. Pa to mi "Planičarji", posebno pa naše pridne kuharice (v odboru in izven odbora) in seveda naša mladina naredimo z dobro voljo in kar mimogrede. Večer je bil na vse načine zelo uspešen. Hvala vsem za pomoč in obisk.

V januarju so že potekale priprave za proslavo ob praznovanju "Avstralija Day" in "Prešernovega dne", kateri je slovenski kulturni praznik. Na kratko in jedernato smo pokazali našo zavest in spoštovanje do obeh držav. Saj to je vendar naša dolžnost. Ta dan sta bila med nami gosta iz "City of Greater Dandenong". Občudovala sta naš klubske prostore in nam izrekla čestitke za naše delo in skrb v preteklosti in sedanjosti.

Pust, pust ... krivih ust; veselje je bilo tudi na "Planici". Maškar je bilo letos manj kot lani kar pa še zdaleč ni pokvarilo vesele družbe in lepega večera.

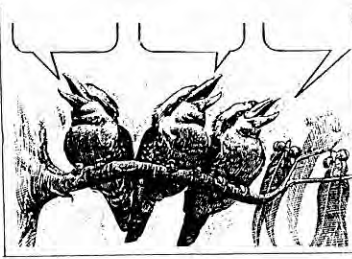
Mesec februar in marec je čas neštetih izletov in piknikov v naravi. "Planiški" lovski piknik je bil prestavljen; v glavnem pa zato, ker je bil že prej odločen, organiziran (in zelo uspešen, kot sem slišala) zvezni lovski piknik. Seveda pa tudi piknik v pomoč slovenski radijski uri 3ZZZ v Melbournu in 3YYR v Geelongu in to poleg vseh "Pustnih" plesov. Hvala, lovci, za razumevanje. Upam, da nam bo vreme še nekaj časa naklonjeno za potike v naravo.

No in že smo v postu. Velika noč bo pred vrati kar hitro. Naj vam bodo prazniki veseli in blagoslovljeni. Vabljeni ste na Velikonočni popoldan v ponedeljek po veliki noči. V mesecu maju bomo praznovavljje "dneva mamic" že začeli na plesu v soboto 6.5. V nedeljo 14.5. ob treh popoldan pa bo bogata in posebna proslava, kot sem slišala. Po proslavi bo po stari navadi zakuska za vse lačne in tudi grla ne bodo suha, brez skrbi. Zvezni balinarski ples bo letos pri nas v soboto 27.5., lovski letni ples pa v soboto 24.6.

Vabljeni ste na vse prireditve.

Ob koncu naj se v imenu odbora zahvalim vsem za pomoč in prosim, da nam pomagata tudi v bodoče.

*Do drugič – lep pozdrav,
Ivanka Kolačko*

Čestitke **ROMANU** in **JENNIE FRANETIC** ob rojstvu sina **AIDAN LUKE**, 20/1/95 - 7lb 8oz. Naj vama bo vedno v veselje in ponos. Stari mami, atu ter celi družini tudi iskrene čestitke.

It's a boy! Congratulations to **ROMAN** and **JENNIE FRANETIC** on the safe and healthy arrival - 20/1/95 - of their first child, a son, **AIDAN LUKE**.

DIANA ZIDAR, iz Traralgona je 11.3.95 izrekla zvestobo ženinu **CARMELU** v Morwellu. Vse najboljše obema za skupno življenjsko pot.

Congratulations to **DIANA ZIDAR** and her partner **CARMELLO** on the occassion of their wedding on the 11.3.95. Best wishes for a long and happy future together.

ODBOR "NOVIC" BI RAD VEDEL KAJ JE NOVEGA MED ČLANI IN PRIJATELJI "PLANICE" - SPOROČITE!

The committee of "Novice" would wish to inform members and friends of "Planica" about events that occur - please help us share them!

“Bikers, bikers”... pa na “Planici”?...

Vidimo jih na ulicah, po trgovinah, tudi skupaj z njimi služimo kruh po tovarnah. Njihovi dolgi lasje so zvezani v rep ali pa natančno spleteni v kito; njihovi “tattoo-ji” so že zdaleč vidni pa neškodljivi. Ko jih spoznamo, vemo, da so dobri ljudje. Njihov prevoz so zelo dragocena motorna kolesa; ponosni so na njihove “Harley Davidsonsone”.

Tako kot mi so tudi oni povezani v organizacijo a nimajo svojih prostorov. Večkrat na leto se zberejo skupno z lovci, ribiči, footballerji... na vesele popoldneve. Seveda pa zato rabijo prostore. Tako so zaprosili, v manj kot 24-urah, za prostore “Planice” v nedeljo 27.11.95. Prostore sem jim izdala s potrditvijo osem ostalih odbornikov - odbornic.

Jedli in pili so zunaj, delali vse sami. Našo jedilnico so zamazali zelo malo; to pa okrog “bara”; ko so pridno kupovali tudi našo pijačo. Veselo so nam povedali da so naše cene zelo primerne. Spoznali smo, da so to ljudje, ki živijo in uživajo vsak dan v svojem življenju. Denar jim ni najbolj pomemben. Tisto nedeljo so na “Planici” pustili lepo vsoto.

Osebnost bi, na ta dan rajši slišala od tistih par rednih “Planičarjev”, ki tako pridno pridejo pogledat ob nedeljah popoldne kaj se dogaja v njihovem društvu lepo besedo, besedo poguma in ne samo neupravičeno kritiko. Vsak malo razgledan član se mora zavedati, da se bodo za obstoj društva morala vrata “Planice” počasi odpirati tudi drugim. To pa seveda s pravim vodstvom in kontrolo, kar je v tem primeru tudi bilo.

No, tako; naši novi prijatelji so "Planico", našo prijaznost in spoštovanje do njih odnesli v lepem spominu. Obljubili so nam, da se bodo prav sigurno vrnil.

V meni pa je bil zopet potrjen sledeči pregovor: ne moreš soditi knjigo po njenem ovitku - "you can't judge a book by its cover"! Tega sem se držala vsa leta v tej tako različni in multikulturni državi. Moje mnenje se tudi tokrat ni spremenilo.

Ivanka Kolačko.

Srečanje z Miklavžom.

Srečni trenutki so ena izmed pomembnih stvari v otroštvu vsakega otroka. Novo presenečenje, naj si bo igrača, potovanje, praznovanje, obisk... je lahko enkratno za majhne možgane.

Na večer....., smo nestrpno pričakovali prihod dobrega starega Miklavža. Za trenutek smo se tudi mi odrasli zamislili in se posmejali ob spominu na zadnji obisk Miklavža v našem otroštvu. Kaj in kako je bilo takrat je za mnoge le še samo uganka. Če je bilo praznovanje v družini lepo, pa verjetno spomin še ni zbledel. Spominjam se, da je bil Miklavž doma predstavljen kot podoba iz verskega koledarja, ki prinaša dobroto za vse ljudi tega sveta in nam je obenem pustil sporočilo, da se bliža rojstvo Jezusa.

Zvečer smo pustili krožnik na oknu in celo noč sanjali kaj vse bi lahko Miklavž prinesel. Kaj dosti verjetno ne. Toda, karkoli je bilo na krožniku je bilo vedno sprejeto od srca, jamranja in prerekanja nismo poznali, ker smo vedeli, da Miklavž nima zaloge denarja in ne more za vse otroke sveta kupiti kar si želijo. Vedno je bilo veselo upanje puščeno za naslednje prihajajoče leto. Otroci danes pa so vzgojeni drugače. Veselje jim prinese le Miklavž, ki prinaša igrače in sladkarije, ne pa orehe in pomaranče. Pa jih razumemo, ker pač živijo v takem času.

Letos so bili najmlajši zelo pridni. Oblečeni v škratke so spremljali Miklavža in njegovo spremstvo do odra, ter čakali na presenečenja. Bilo je vroče pod kapami, še bolj vroče pa za parkeljne, za Miklavža samega in angeljčke. Tudi trud, ki ga je vložila Lidija Lapuh pri učenju pesmice, ni bil zastonj, Lepo so recitirali in pokazali svoje obrazke vesele in srečne.

Naj si bo tako ali drugače, vsi smo imeli radi starega Miklavža, zato prenesimo vse najlepše vtise in navade na naše najmlajše v naši skupnosti. Če bodo naše poti učenja, po katerih nam le - ti sledijo, pravilne in poučne, se bodo od nas naučili imeti radi in spoštovati poleg vsega - tudi Miklavža.

Vera Brne.

"Miklavža" spremljajo najmlajši.

**"Žive naj vsi narodi....,
koder sonce hodi,
naj mir bode povsodi!"**

Prestopli smo prag in stopili v Novo leto 1995. Želimo in upamo, da bo to leto prineslo zdravja, veselja in dobrega prijateljstva med člani "Planice" in našimi prijatelji.

Naj bo naš cilj: spoštovanje, razumevanje in ljubezen med nami, - saj smo "ena" skupna družina "Planičarji".

Dr. France Prešeren pravi: "Dolgost življenja našega je kratka.

Kaj znancev je zasula že lopata.

Odprta noč in dan so groba vrata;

al' dneva, ne ure, ne pove nobena pratka".

Lucija Srnec.

SILVESTROVANJE 1994 ...

Delo v kuhinji je težko - a z veseljem narejeno!

No, spet je "Planica" čista po "Silvestrovanju". Hvala odbor in Mira Poščič.

Družba "Planičarjev" praznuje "Novo Leto" na "Havajih", (Kinkela vrt).

“AVSTRALIJA DAY” in “PREŠERNOV DAN.”

“Slovenec biti “.... Tako se je glasilo geslo dneva proslave smrti slov. pesnika Dr. Franceta Prešerna na “Planici”. Istočasno pa smo še praznovali dan Avstralije. Oder je bil okrašen za obe prilikii.

Starejši, mladi in najmlajši so recitirali odlomke pesmi obeh dežel, popestrili program s plesom in pesmijo. Minil je dan v zadovoljstvu in dobri volji na kulturnem polju, prav tako so tudi balinarji na njihovem polju preživeli uspešen dan.

Meta Lenarčič

John Minon 29 JAN. 1995.
COMMISSIONER
CITY OF GREATER DANDENONG.

AUSTRALIA DAY 1995

On the 26th of January, we celebrated Australia Day at "Planica", with a short cultural program.

It was begun with us all joining in to sing "Advance Australia Fair". We were lucky to have as one of our guests, Rudi "The One Man Band", who sang and played a variety of "Aussie" songs. The little ones Luka, Sasha and Katerina sang a little verse and this was followed by Ginia, Natalie and I, reciting "My Country" - a poem by Dorothea Mackellar. Others also recited poems in both English and Slovenian, and the Folkloric Dance group performed a traditional dance.

A great time was had by all, and we were very glad and honoured to be able to participate.

Cathy Rob.

PUSTNE MAŠKARE NA "PLANICI".....

PUSTNE MASKE V ZADNJIH TREH DESETLETJIH

Med najbolj znanimi sloveskimi maskami so Koranti s Ptjuskega polja pošastne postave z značilno kožuhovinasto kapo, dolgim rdečim jezikom, rogovi ali lesenim rogovilastim nastavkom, s frfotajočimi pisanimi trakovi na glavi, oblečeni v ovčje kožuhe, prepasani z verigo in s težkimi zvonci na njej. V rokah nosijo palico, ježevko. S poskakujočim plesom in oglušujočim truščem zvoncev čarajo rodovitnost. - Znameniti so tudi cerkljanski lavfarji že zavoljo svoji karakternih lesenih mask. "Lavfarija" ima svoj stalni scenarij: ta star izkoplje leseni bat, s katerimi bo ubil Pusta, krivca vseh nevšečnosti v preteklem letu. Pust kot nekaka zvrst "divjega moža" s smrečico v rokah se skriva, nazadnje ga privlečeta "ta tirjasta" pred sodnika, ki ga obsodi na smrt. V lavfarskem sprevedu so zanimivi stari in novi krajevni tipi. - Stari so brkinski škoromati, ki se zbirajo okoli strašnega "skopita", rezarja. Napravljeni v kratke kožuhe, prepasani z verigami in zvonci na njih, z lepimi kapami na glavi, se škoromati podijo po brkinskih vaseh. "Skopit" lovi s svojimi velikimi lesenimi kleščami dekleta, da jih olisa s sajami. - Živahno je pustovanje v Dobrepoljah, kjer mačkare v parih najprej pobirajo jajca in druge dobrote (jajčarica in mož s pisanim pokrivalom, "kašturjem", na glavi), nato pa v sprevedu norijo po vasi. Zvrstijo se ženin in nevesta, grozljivi grbec in debeli Kurent, ki ga navadno vozijo, in drugi tipi. Radi se pojavijo tudi orači, naredijo tudi babji mlin. - Močno arhaičen videz imajo "pustovi" z lesenimi maskami iz Drežnice nad Kobaridom.

*Članek povzet iz knjige "Slovensko Ljudsko Izročilo"

NOVO ŠOLSKO LETO

Zopet se začena novo šolsko leto. Vpis in prvi šolski dan je bil že petega februarja. Vpisanih je kar lepo stevilo učencev. To leto smo po dogovoru staršev čas pouka malo spremenili. Pouk naj bi bil vsako prvo nedeljo v mesecu ob treh popoldan in vsaki tretji petek ob sedmih zvečer. Pripravila sem učni načrt, ker pač mislim, da je primerno za to starost otrok. Za odrasle, bo pa učni načrt po njihovi želji. Upam in želim, do bo prišlo še več učencev. Posebno lepo nas bo zopet videti na odru, kadar bodo kulturni programi.

Pa nasvidenje v razredu.

Lidija Lapuh

Napredek slovenskega jezika v VIC.

Po dolgoletnem pripravljanju in dogovarjanju se je letos prvič uresničila želja tudi avstralskim učiteljem pri pregledu učnega načrta slovenskega jezika izven meja Slovenije.

Seminar, katerega je vodilo Zavod za šolstvo in šport in Ministrstvo za Slovence po svetu so povabili štiri učitelje iz Avstralije in pa enainvajset iz Argentine. Za Avstralijo je bil ta seminar prvi in zelo učinkovit. Trajal je od 21. januarja do 12. februarja v Sloveniji.

Imela sem priliko in vprašala eno izmed učiteljic ga. Viki Mrak, katera poučuje na Princes Hill College - Carlton, kaj in kako je potekal ta seminar.

Priprava in organizacija celotnega programa je bila na zelo visoki stopnji. Ta učni načrt je bil razdeljen kasneje na dva dela. Teoretični del, ki je trajal sedem dni in pa strokovna ekskurzija po Sloveniji. Pridobili smo si ogromno izkušenj, kako in kaj delajo učitelji iz zamejstva - Koroške, Benečije, Furlanije in pa seveda načina in navad Argentine. Podobne programe bomo lahko tudi mi tukaj uporabili kolikor nam bo odgovarjalo samo gradivo.

S tem so se po pogovoru z ga. Mrak, odprla nova vrata k boljšemu in lažjemu izpopolnjevanju slovenskega jezika tukaj v Avstraliji. Upamo, da bomo s tem tako tudi pridobili več učencev vseh stopenj, od šole po društvih pa vse do višjih šol-do univerz.

M.L.

BALINARJI SE OGLAŠAJO:

Balinarji in balinarke so v tem letnem času kar precej zaposleni. Poleg zveznega tekmovanja igrajo za pokale drugih zveznih društev in seveda tudi druge prijateljske tekme.

No, pa grem takoj na poročila. 13. novembra smo imeli povratno tekmovanje med Učko in Planico pri društvu Učka. Dva dni pred srečanjem so napovedali, da bo deževalo na ta dan. Zmenjeno je bilo, da v slučaju dežja se tekmuje na Planici. Na srečo Učki, ta dan je bil čudovit in nam ni bilo treba hoditi pod streho na Planico. Tekmovanja so potekala v zelo lepih odnosih. Prisostvovalo je šest mešanih trojk od vsakega društva. Po celodnevem balinanju smo le prišli do finale. Moram pripomniti, da je večina igralcev ostala do konca, kar je razveselilo Učko in seveda poživelo tudi atmosfero.

Prisrčna zahvala vsem balinarkam in balinarjem, kateri so se udeležili tega srečanja, ter iskrene čestitke D. Vlah, N. Štrancar in L. Sluga za doseženo drugo mesto. Kot vidite tudi amaterji imamo včasih srečo.

19. in 20. novembra so Planičarji tekmovali pri SDM ob priliki praznovanja 40 let obstoja društva. Za to proslavo so poleg štirih pokritih balinišč naredili še dva balinišča zunaj. Planica je prisostvovala z tremi moškimi trojkami in dvema ženskimi trojkami. Pri vsej dobri volji in pogumu naši balinarji niso imeli sreče in so vse igre že odigrali v soboto, medtem ko so naše balinarke imele dosti več sreče, čeravno so morale balinati ves dan na soncu, kjer je bila temperatura 32 stopinj celzija. Drugi dan so se morale tako vrniti kjer so igrale semifinale in nato še finale proti Canberri, katera je bila izredna - saj so imele zbijača, katera je vsako bližnjo kroglo izbila ven. Čep-rav so naše balinarke igrale izvrstno je ekipa Canberre, po zaslugi zbijača zavzela prvo mesto. Prav iskrene čestitke L. Bergoč, S. Franetič in V. Vlah za doseženo drugo mesto. Najlepša hvala vsem balinarkam in balinarjem, kateri so se udeležili tega tekmovanja.

Tudi letos je prišel na vrsto "breakup" večer na petek 16. decembra. Skupaj z lovci smo pripravili BBQ večer brez balinanja in streljanja. Ker so lovci zelo spretni pri BBQ, smo kar njim to delo prepustili, ker so ga tudi odlično izvršili. Ko so lovci pekli meso, so dekleta pripravila vse ostalo. Ostali moški pa, ki nismo bili zaposleni smo pa morali podpirati bar. No malo šale pa mora biti. Odbor nam je dal malo pijače, kar je hitro zmanjkala. Nato sta

J.Varglien in T.Cevcec še malo založila hladilnik, da smo tako še kaj pili. Najlepša hvala vam za vso pomoč. Prav prisrčna hvala lovcem za odličen BBQ ter dekletom za pripravo ostale hrane.

29.januarja so se balinarke in balinarji vseh društev srečali na Planici in pomerili za pokal Planice. Igrale so štiri mešane trojke iz vsakega društva. Bilo je zelo živahno in veselo, ter zelo lepo število gledalcev se nam je tudi pridružilo. Igre so potekale v prijateljskih odnosih in brez kakršnikoli neprilik. Čeprav je bilo jutro malo kislo, nas ni prav nič oviralo, saj se je nebo kasneje razjasnilo in postal je prekrasen dan.

Tekme so se nadaljevale na baliniščih in na kraju je prišlo do finalnih iger. V semifinale so se uvrstili; tri trojke iz društva Istra in ena trojka Planice. Po dolgi bitki so se le pokazali zmagovalci in sicer: Prvo, tretje in četrto mesto so zavzeli igralci Istre, medtem, ko je drugo mesto zavzela Planica. Pokal Planice nam ja na žalost za letos ušel, potrudili pa se bomo, da ga drugo leto dobimo nazaj.

Ob priliki se prav prisrčno zahvalim vsem balinar-kam in balinarjem, ki ste se udeležili tega tekmovanja in omogočili tako lepo srečanje. Enaka zahvala tudi gledalcem, kateri so se udeležili v tako velikem številu. Čestitam zmagovalcem Istrè, posebno pa igralcem Planice kateri so zavzeli drugo mesto. To so: S.Mohorovičič, N.Štrancar in V.Katič.

Prav prisrčna hvala vsem, kateri ste pomagali na katerikoli način k uspehu tega dne. Posebna zahvala tudi kuharicam z gospo I.Kinkela na čelu, katere so nas tako lepo postregle z odličnim kosilom ter kasneje z popoldanskim BBQ, kateri je tako lepo dišal, da se ga nismo mogli odreči in seveda najlepša hvala fantom v baru, kateri so nas tako urno stregli z pijačo.

Naši profesionalci so že začeli z zveznim tekmovanjem. Prvo srečanje je bilo 5.feb. v Geelongu, kjer so naši balinarji bili kar zadovoljni z uspehi. Balinarke pač niso tekmovalle, ker Geelong nima ženske ekipe. Drugo tekmovanje je bilo na Jadranu 19.februarja, ker so balinarke tudi nastopale. Rezultati pa se bodo šteli na koncu sezone.

Bodoča tekmovanja: 12.marca priSDM, 23.aprila na Istri, 21.maja na Planici, 19.marca bomo gostovali pri društvu Učka za njihov pokal.

Vljudno vabim vse balinarje in nebalinarje, da pridete v čim večjem številu na zvezni balinarski ples, ki bo 27.maja na Planici. Na ta večer bomo zvedeli kateri so najboljši. Referenta;

M.Franetič in L.Sluga.

Lovci in ribiči postajamo vse bolj in bolj zaspáni, kratko in jedrnato brez kondicije, brez dobre volje. Včasih smo poleg rednega dela, utegnili skočiti na piknike zabave, sedaj pa vsaka majhna sprememba že ustvarja probleme. Za lov je res vse prevroče, za to se ne moremo izgovarjati. Za ribiče je pa nekoliko drugače. Izgovarjajo se, da so preveliki valovi, preveč vetrovno, reke, morja vse bolj in bolj zahtevajo zbranost in vstrajnost. V bližnji prihodnosti se še ne vidi preveč rožnato. Če bi dobra volja premagala vse druge sile, bi bilo šele potem kaj boljše? Bomo čakali toliko časa!

V lanskem decembru smo skupaj z balinarji pripravili že tradicionalni BBQ večer. Bilo je lepo in zadovoljiva družba. Hvala tistim, ki ste pomagali pri pečenju BBQ in pa ostali pripravi in pospravi posode in prostorov.

Letošnji piknik je bil na željo odbora prestavljen na kasnejši datum. Upamo, da nam bo vreme do takrat še naklonjeno.

Strelnska sezona se je že tudi pričela. Prvo tekmovanje smo imeli pri Veselih lovcih. Planiška lovska družina je sedaj na tretjem mestu. Adam Katič si je prislužil tretje mesto. Vsem tekmovalcem iskrena hvala za podporo in prisostvovanje.

Vidimo se na Planici na strelišču.

Starešina, P. Lenarčič

VESEL VELIKONOČNI POPOLDAN

17.4.95

NA "PLANICI" OD TREH DALJE.

PRISKAKAL BO VELIKONOČNI ZAJČEK....

VABLJENI!!!

Vabljeni na

"MATERINSKI PLES"

v soboto 6/5/95 ob 7.30 zvečer.

Igral bo popularen ansambel "PLAVE NOČI"...

Vabljeni v čimvečjem številu!

*Za rezervacije kličite G.M.Cimerman 795 9627, ali pa
Go.I.Kolačko 700 5014.*

**S.BRNE
CARPENTER**

EXTENSIONS
RENOVATIONS
AND NEW HOUSES

FREE QUOTES

Ph: 763 4113

JOŽE KRNJAK

Painter & Interior Decorator

WALL PAPER HANGING
ALL TYPES OF TILING

**22 CLARENCE ST.,
WANTIRNA SOUTH.**

Ph: 801 3419

DAN AVSTRALIJE 26. JANUAR:

Dan Avstralije smo praznovali vsak na svoj način. Z možem sva se odločila, da se pridruživa pikniku do "Dvanajst apostolov". Jutro je bilo kaj prijetno.

Iz verskega središča Kew, smo odpotovali z dvema avtobusi. Izgleda, da za pohajanje se še vedno zbere lepo število ljudi! Res lepo nam je bilo. Za tja smo si izbrali cesto ob obali. Med potjo smo se ustavili za kratko malico in še malo sprehodili. Cesta se kar vleče, saj jo je bilo premeriti kar dobrih 350 km v eno smer. Da nam je bilo na avtobusu bolj prijetno nas je spremljala lepa domača glasba in petje. Srečni smo bili, da se je z nami peljal tudi novinar iz Slovenije g. Aleksander Lucu. Nekajkrat smo ga že slišali na slovenski radijski uri z Elico Rizmal. Tokrat pa sem še jaz imela priliko govoriti z njim. Povedal mi je, da mu je zelo všeč Avstralija. Obiskal jo je že štirikrat, vsakokrat službeno. Drugo leto pa ima namen priti na počitnice z ženo za tri mesece. Ni mogel prehvaliti slovenske marljivosti in složnosti v Avstraliji. Res je govoril prav iz dna srca.

Sama vožnja je bila zelo prijetna, kar naenkrat smo bili pri tej slovito lepi točki. Narava je čudovita skrivnost, zato jo moramo spoštovati in občudovati z vso pobožnostjo. Od kod ime apostoli? Ne vem, imela pa sem občutek, da res oznanjamo naravno skrivnost. V nakakšni sončni megli so se lesketali kot obramba morja. Nekdo je pripomnil, da jih je samo devet, ker, da trije so že umrli. Preštevala sem jih, pa jih res nisem mogla prešteti dvanajst. Nekateri velikani zakrivajo male in jih varujejo pred silnimi valovi razburkanega morja, Priporočam vsakemu, če še ni bil tam, da je vredno ogleda.

V Appolo Bay-u smo imeli kosilo v lepem parku. Naselje je zelo živahno in bogato turizma.

Dan Avstralije pomeni mnogo ljudem, da smo ji hvaležni. Sprejela nas je v težkih povojnih časih. Dala nam je svoje pravice, da lahko gradimo svoje klube, verska središča, prepevamo svojo pesem. Pri vladi imamo enake pravice, ne glede od kot prihajamo. Zato še enkrat, hvala ti Avstralija.

S slovenskim pozdravom,

Zora Gec

Delovanja mladinske folklorne skupine.
Zastopali in nastopali za društvo "Planica" v letu 1994.

30.jan.94.	S.D.M - študentski sklad	nastopalo 6 parov
12.mar.94	Geelong - Tabor	nastopalo 5 parov
30.apr.94.	Springvale Festivale	nastopalo 5 parov
15.maj.94.	20. obletnica društva	nastopal 10 parov, pomagali deliti hrano za ples.
12.avg.94	Obisk "Ekart" in Očetova proslava "Planica"	nastopali 6 parov
24.sep.94.	Mladinski koncert Adelaide	nastopali 6 parov
01.okt.94.	"Our youth, our future" - "Planica"	nastopali 6 parov
09.okt.94.	Myrtleford - Bright	nastopali 6 parov

Nastopali in zastopali za društvo "Planica" leta 1995...

29.jan.95.	Avstralija Day in Prešernov Dan na "Planici"	nastopali 6 parov
04.feb.95.	Kew - SNS Prešernova proslava	nastopali 6 parov
12.feb.95	Springvale Carnivale	nastopali 6 parov

Meta Lenarčič.

MEDICAL CARE

Fibre helps prevent breast cancer

AUSTRALIAN researchers have found women may be able to reduce their risk of developing breast cancer by eating more fibre.

Scientists from the CSIRO Division of Human Nutrition in Adelaide said the risk of breast cancer could be reduced by as much as 50 per cent by eating more fibre-rich foods.

The 20 per cent of women who ate the most fibre (28 grams) in their research had about half the risk of breast cancer compared with the 20 per cent of women who ate the least fibre (less than 14 grams).

"The public health consequences of encouraging Australian women to eat more fibre as a protection against breast cancer could be substantial," they said.

Until recently, research into the role of diet in the development of breast cancer has focused mainly on the effects of fat and energy (kilojoules) in the food we eat.

It now seems clear, however, that the risk of breast cancer can be reduced far more effectively by including an adequate amount of fibre in the diet than it can be increased by eating too much fat and calories.

Fibre seems to be able to affect the development of breast cancer by altering the effect natural hormones have in a woman's body.

Various types of breast cancer can be stimulated by female hormones, such as oestrogen, which

circulates in the body.

The researchers now believe that fibre-rich foods either bind onto oestrogen and take it out of the body, or that substances produced during the digestion of fibre may "deactivate" the hormone and prevent its negative effects in the body.

The researchers conclude their research could have major impact because most of the known risk factors for the disease, such as family history and the age at which a woman has children, are not as easily altered as diet.

To increase fibre intake the researchers recommend increased use of breakfast cereals (especially those with bran base), peas, beans, dried fruits and nuts which can significantly elevate a woman's daily fibre intake.

Breast cancer is the leading cause of cancer deaths in Australian women, followed by bowel cancer.

With the CSIRO findings, breast cancer, like bowel cancer, may be linked to

a lack of dietary fibre, a characteristic of the diets of women in affluent countries like Australia.

Previous research findings suggest plant foods like grain products and soy-foods containing phytoestrogens modify hormone levels associated with the increased risk of breast cancer. It now seems that the fibre content of plant foods has an important role.

Dietary intakes of fibre remain less than recommended. Therefore, it is vital to encourage Australian females from an early age to eat a variety of wholegrain cereals, breads, fruits and vegetables.

Lucija Srnec

**Clanek povzet iz "Ringwood Post"*

SLOVENIAN LANDMARKS

Slovenia is a picturesque country with rolling green hills and many places of beauty. Over the next few editions of "Novice", we will look more closely at one of Slovenia's primary attractions, "Bled" - a truly wondrous place.

Stella Rob.

"Carniola boasts no lovelier place at all than is this image of sweet Paradise" — these words have been sung of Bled by Francè Prešeren, the greatest Slovene poet.

Bled (501 m. altitude) is situated on an idyllic Alpine lake with an islet rich in historical sights. A precipitous rocky height with an old castle rises above the lake, which is surrounded with the hills Straža ("Guard"), Osójnica, Kuhovnica, and the beautifully forested Alpine plateaux Jelovica and Pokljuka. The basin of Bled is encompassed by the high mountain-chains of the Karavanke (Mt Stol 2236 m.) and the Julian Alps (Mt Triglav 2863 m.).

Besides its natural beauties, Bled has the advantage of its site in westernmost Yugoslavia, between Austria and Italy, on important road, rail and air communications: by them, Bled is linked up with the Central-European network of economic and especially tourist traffic. This proximity is sure to become much more appreciable after the forthcoming construction of the Karavanke road tunnel.

The humble beginnings of Bled go back to the Bronze Age; in the Hallstatt (Old Iron) Age, the region was already more densely populated. Celtic and Roman influences have remained insignificant. A more intense settlement results from the numerous graves discovered in the region of Bled, i.e. at Zale (1894), Želeče (1937), Pristava ("Dairy-farm") at the foot of Castle Hill (1948—1951) near the Castle entrance (1959) and on the Island (1962—1964) from the period of Samo's Slav state in the 7th century, and then from the 9th, 10th and 11th centuries. In the Castle Museum, findings typical of those times are exhibited: ear-rings with cubes and small baskets, peacock-shaped brooches and semi-lunar ear rings enamelled and engraved, metal forehead-bands, circular brooches, and iron knives.

The Slav states ceased to exist; Bled got under Frankish sovereignty (782, Charlemagne), and afterwards under German sway.

For Bled, 1004 was a historic year, in which the name of this place appeared for the first time in a document, i.e. in the German Emperor's Henry II deed of gift for Albuin, bishop of Brixen, concerning the entire area between the two sources of the river Sava, and from Koroška Bela to Radovljica even beyond the "Dolinka" (Lower Sava). In the following years, the Bishopric of Brixen expanded this feudal tenure over the Castle of Bled and all its landed property, including its "Landgericht".

Up to 1371, this property of Brixen was administrated by castellans; later on, by leaseholders. The first leaseholder was Konrad von Greigh on the basis of a loan granted by him to the Bishopric. — Because of the inhuman treatment, the serfs (to whom even the humblest rights were often denied) lodged frequent complaints with the bishops; in the year 1515 they participated in the peasant rising for the sake of "stara pravda" (the "Ancient Law"); in that year, the Castle was badly ravaged.

Australia Wins Nations Cup

WORLD JUNIOR BOCCIA CHAMPIONSHIP Saluzzo, Italy

Although narrowly missing out on the semi-finals of World Junior Bocce Cup, played in Saluzzo Italy, the Australian Junior team was triumphant in the repercharge competition winning the Nations Cup.

The team of Robert Vigolo (from V.A.), Robert Mikuletic (from ISW), and Mark Cerne (from ACT) coached by Nick Cirocco made Australian Bocce history by winning the Nations Cup. Australian delegate at the championships, Tony Pegoraro was ecstatic with the win, and stated that "...the young team were fantastic and have the capability to beat the European teams..."

"...the young team were fantastic and have the capability to beat the European teams..."

In winning the Nations Cup the Australian team played brilliantly beating Morocco 6 to 2 and in a

A critical moment in the Nations Cup final. Australia beats Tunisia 6 points to 4.

thrilling nail biting final beat Tunisia 6 to 4. A great effort!

The competition was strong, and the Aussie team did well in all events, even in the *Bowl-Throw* a game which is rarely played in Australia.

Twelve nations participated in the World Championships, with Slovenia winning the team event, beating France in the final 6/4. In the Progressive Throw, Vchar from Slovenia won, beating the Italian Acchiardi 39 to 35. While in the Precision Throw, Robert Mikuletic (Aust.) made it to the quarter final with a score of 20, however the experienced Italian, Mamino was too good and went on to win the final

beating the Slovenian. Molienic 36 to 23. Overall, in the final placings, Australia did very well finishing 5th just behind the top four of Slovenia, France, Italy and Croatia.

As team Coach Nick Cirocco stated "...the boys had the capability, they only lacked confidence and the experience of international competition".

A number of factors will need to be considered for future Aussie teams, in particular the climatization, more international experience, improved strategies for the Bowl-Throw game and the realisation that Team Coaches need to be appointed for two years, so that the learning and the experience can be applied in the second year. ■ff

Under 23 Years Titles World Champions 1994

Team Champions - France
Progressive - Gregor Sever, Slovenia
Precision - Simone Nari, Italy

Australia:

Teams - 6th position
Progressive - 5th Dino Mikolic
Precision - 10th Steven Chiandotto

Junior Titles

World Junior Champions 1994

Team event: Slovenia
Progressive Throw: Vekar (Slovenia)
Precision Throw: Mamino (Italy)
Nations Cup: Australia

AUSTRALIA:

Precision: Robert Mikuletic, 5th
Progressive: Robert Vigolo, 8th

A world away from war

By **LISA JAMIESON**

SLOVENIA, where's that?

It's the reaction of most Australians, including my own, when the former Yugoslavian territory, which has for four years been a country in its own right, is mentioned.

Before embarking on a trip to visit a friend who was working in the Slovenian capital, Ljubljana, I shared the misconception that the country was in the midst of, or somehow associated with, the civil war in Bosnia.

Sitting at a harborside cafe at one of Slovenia's picturesque fishing villages on a cloudless day, I wondered just how many tourists stayed away because they'd wrongly assumed the area was dangerous.

In fact, literally thousands of visitors, including those from close neighboring countries, have given the spectacular coastline a miss in the past couple of years because of the nearby war.

Even the Germans, the stalwarts of the country's tourist industry, are noticeably absent from the hotels which line Slovenia's coastline — one of the world's shortest, but also its most beautiful.

The truth is that physically, Slovenia has been virtually untouched by the relentless and bloody civil war in Bosnia.

The country has battled to gain recognition as the very individual, breathtakingly beautiful and culturally rich country it is.

The coastal town of Piran, for example — a working fishing village famous for its summertime musical evenings and as the home of the 18th century violinist Giuseppe Tartini — is the kind of place every tourist dreams of stumbling across.

Similar to a multitude of French and Italian coastal villages, but totally unspoilt, practically devoid of other tourists and commercialised only to the extent of comfort, Piran is a delight.

Just 2½ hours by road from Ljubljana, it makes a comfortable day trip, or it can be combined with visits along the way to some of Slovenia's other attractions, such as the spectacular caves of Skocjan.

*Articles from "The Herald Sun" 18/11/94
and "BOCCE Bowls" Summer Edition 1994.

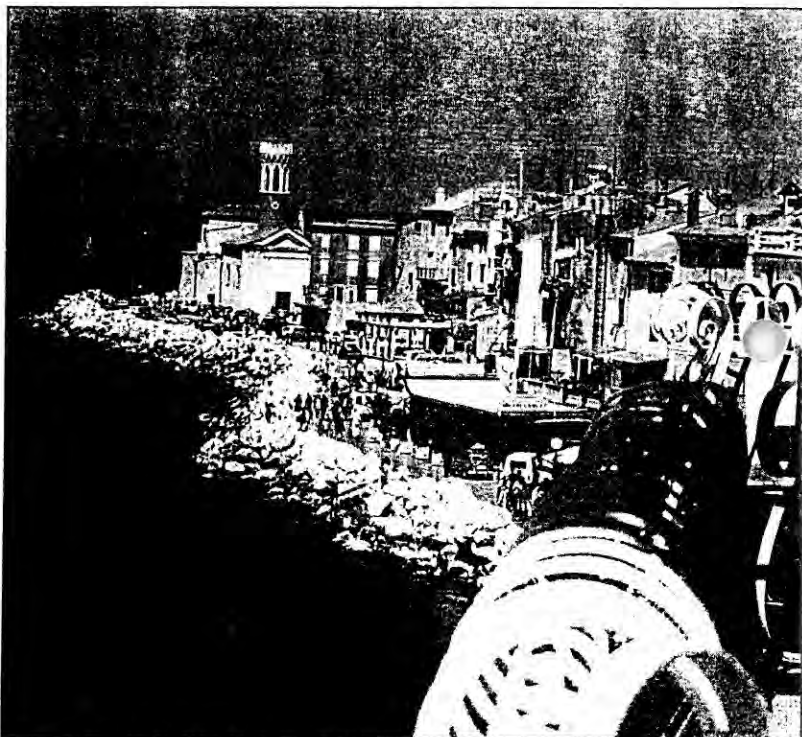
Ferries also depart daily from Piran to Venice, just across the bay — the trip to Europe's tourist mecca is a timely reminder of the unspoiled beauty of the Slovenian coastline.

In Piran itself — set overlooking the very blue Mediterranean Sea — is the Hotel Piran, a beautifully restored building which originally served as a base for fishermen.

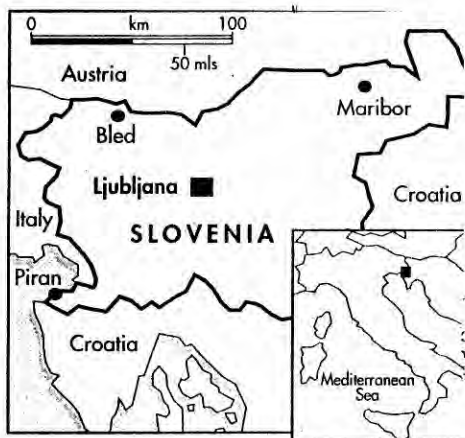
It boasts extremely comfortable rooms with balconies looking out to sea, plus breakfast, for the equivalent of \$50 a night.

The town of Piran, originally ruled by the Venetians, is a myriad of cobbled winding streets rich in atmosphere and ideal for losing oneself in.

A walk to the fortified castle and the ancient church overlooking the town is rewarded with views which are in all honesty, breathtaking.

The Hotel Piran: a beautifully restored building overlooks the Mediterranean Sea.

**Articles from "The Herald Sun" 18/11/94
and "BOCCE Bowls" Summer Edition 1994.*

1941-1945

Sredi leta 1941 je bilo v Evropi težko verjeti, da bo Nemčija izgubila vojno. Nemci so obvladovali ves kontinent razen nevtralne Švedske, Turčije, ki je pazila, da se ne nikomur ne zameri, in Španije, ki je odkrito sodelovala z njimi. Še nikoli ni kakva evropska veselila tako spravila podpis vse celino.

Britanija je sicer septembra 1940 z dobljeno letalsko „bitko za Anglijo“ odvrnila neposredno nevarnost nemške invazije; toda na Atlantiku so ji nemške podmornice presekale oskrbovalne poti, v severni Afriki so ji Nemci ogrozili življenjsko žilo imperija, Sueški prekop, in svet se je spraševal, kaj bo z Anglijo potlej, ko Nemci strejo Sovjetsko zvezo. Da se jim bo ta dolgo upirala, je namreč komaj kdo mislil: ameriški generalni štab je ocenil, da bo Rusija držala „najmanj en mesec in največ tri“, mornariško ministrstvo ZDA ji je dalo „šest do osem tednov“, britanski general [redacted] pa je tudi pričakoval »zlom ZSSR v šestih tednih«.

Slovenski politiki so seveda tudi videli vso Evropo pod nemškim škornjem. Pripravljeni so hoteli biti na vse možnosti, tudi na to, da bosta Hitler in Mussolini krojila povojno Evropo, zato so sprejeli italijanske okupatorje v Ljubljani z izjavami o vdanosti. Tako se je zdelo mogoče olajšati življenje vsaj Slovence pod Italijani. Z Nemci se pa tako ali tako ni dalo pogovarjati, kot je moral spoznati ban Natačen že 12. aprila na tajni poti v Celje, ko ga poveljujoči nemški general niti sprejeti ni hotel. Pogovor z Nemci ni bil mogoč tudi zato, ker so ti povsem drugače ravnali s predvojnimi veljaki kot Italijani: takoj so zaprli in nato izgnali vse politike, uradništvo, duhovnike, podjetnike, solnike in druge izobražence. Štajersko so razglasili za od davna nemško. »Naredite mi to deželo svet nemško«, je rekel Hitler v Mariboru 26. aprila 1941, in isto je veljalo za Gorenjsko. Po začetnih izgnanih nekaj tisoč ljudi so se potlej lotili zadeve na veliko: 31. maja so se v Zagrebu dogovorili z ustaško hrvaško vlado, da bodo jeseni izselili še 36.500 Slovencev s Štajerskega in 80.000 z Gorenjskega. Vsak izgnanec je smel vzeti s seboj 50 kilogramov prtljage in 500 dinarjev, vse drugo je moral pustiti, „za vedno“, so rekli Nemci. Do konca 1941 so nameravali izseliti 179.000 Slovencev.

Kljub tej strahovladi pa Slovenija ni bila podvržena. Istega 26. aprila, ko je dopoldne Hitler prevozil in naglo obhodil nekaj mariborskih glavnih ulic, so zvečer v Ljubljani komunisti, krščanski socialisti, levi sokoli in levi kulturni delavci skrivaj ustanovili Proti-imperialistično fronto. Po nemškem napadu na Sovjetsko zvezo 22. junija so jo preimenovali v Osvobodilno fronto, ki je tedaj tudi začela oboroženi upor in gverilsko vojskovanje proti okupatorju.

Komunistična partija je zaznala svojo zgodovinsko priložnost. Po eni strani je z gverilo v nemškem zaledju pomagala braniti »prvo deželo socializma«, Sovjetsko zvezo, po drugi je upor proti okupatorju in boj za na-

rodno osvoboditev združila z bojem za svoj od nekdanj oznanjeni cilj, za revolucijo in za ustvaritev delavsko-kmečke republike.

Kjer je bila bojna črta jasna, na Štajerskem in Gorenjskem, ki so jima Nemci jasno napovedali pomenenje in se dejansko lotili iztrebiti vse, ki se ne bi podvržli, je opredelitev za upor-pomenila boj za ohranitev slovenstva. Isto je veljalo za Primorsko, ki je že več kot dvajset let okušala potujočevalno nasilje.

V italijanski „Ljubljanski pokrajini“ pa je bilo drugače. Italijani so pustili Slovencev kulturno avtonomijo, deloma tudi upravno. So pa vsako upiranje okupacijski oblasti neumljeno kaznovali s požiganjem vasi, streljanjem nedolžnih ljudi in odvažanjem prebivalstva v taborišča lakote in smrti. Zato so se zlasti veljaki prejšnje oblasti postavili po robu upor in ga razglasili za zločin nad narodom, ki mora zaradi tega le še bolj trpeti.

Komunisti so v Osvobodilni fronti združili predvojno politično levico. Gibanja, ki so se jim pridružila, okrog dvajset večjih in manjših skupin, si niso prizadevala le za osvoboditev: prav tako kot komunisti tudi ona niso bila zadovoljna s politično podobo predvojnega države. Družila jih je zamisel samostojnejše Slovenije v jugoslovanski federaciji, družila pa jih je tudi, po slabih izkušnjah s predvojnimi s.rankami in sprico samotnega razpada starega režima in njegovega priklona okupatorju, odločna zahteva po temeljnih spremembah v političnem življenju Slovenije. Zelela so Sloveniji več demokracije, večje socialno ravnostje, več pravice za delavca in kmeta. Šla so v zvezo s komunisti računajoč, da ti ne bodo mogli bistveno povečati svojega pred vojno nevelikega vpliva in da bodo v skupni koaliciji opustili svoje skrajne revolucionarne načrte. Skratka, da bo skupno mogoče ustvariti demokratičnejšo in pravičnejšo povojno Slovenijo.

Toda komunisti so prinesli v OF s seboj izkušnjo, kot je ni imela nobena predvojna niti opozicijska niti vladna stranka ali gibanje: bili so zaradi dolgoletnega delovanja v ilegali edini usposobljeni za podtalni boj. Pred vojno so jih preganjali, zapirali in kdaj tudi skrivaj ubijali kraljevi detektivki in zandariji. Nemci in Italijani so bili v vsem tem sicer še veliko hujši, vendar je v bistvu šlo za isto, za skrivno prevratniško organizacijo, ki se je že poprej pripravljala na to, da se ji pridružio še oboroženi odredi v gozdovih. Tako so komunisti prevzeli nesporno vodstvo slovenske politične leve, združene v upor zoper okupatorje.

Druge strani, desne, na Štajerskem, Gorenjskem in Primorskem ni bilo. Ali so jo iztrebili Nemci takoj po prihodu oziroma Italijani od zasedbe Primorske 1918 naprej ali pa so se njeni nemočni ostanki potuhnil. V „Ljubljanski pokrajini“ pa se je desnica znašla v usodni pasti: Italijani so ji pustili določene pravice in jo tako privezali nase z gospodarskimi in političnimi položaji, na katerih je ostala tudi pod njihovo oblastjo. Zato je ostro

nasprotovala uporu in Osvobodilni fronti. V tem jo je podpirala emigrantska kraljeva vlada v Londonu, ki je tudi obsojala upor, češ da še ni pravi čas zanj. Pa tudi prevratniško levčarstvo OF ni bilo sprejemljivo za slovenske pravke niti v Londonu niti v Ljubljani.

Vse to seveda niso bili jezični politični spori, temveč je šlo za življenje ali smrt. Partizanska vstaja je resda silovito dvignila samozavest tlačanega in zbezanega slovenskega naroda ter mu dajala moč za preživetje, pa tudi na Štajerskem in Gorenjskem nasula peska v dobro namazani nemški stroj, ki je izselil do konca julija že blizu 60.000 Slovencev (na izpraznjene kmetije so naselili okrog 15.000 kočevskih in besarabskih Nemcev), da je izseljevanje ustavil. Po drugi plati pa je vstaja povzročila še hujši okupatorjev teror. Ne le požgana Rašica, katere dim je že 20. septembra 1941 videla vasa ljubljanska ravnina; v povračilo za kak porušen most so Italijani ustrelili petnajst, šestnajst nedolžnih ljudi iz okoliških vasi; Nemci so po vsaki partizanski akciji streljali talce in rdeči plakati z dolgimi seznamami ustreljenih so preplavili Štajersko in Gorenjsko; po bitki v Dražgošah so Nemci ustrelili 41 vaščanov, 80 so jih odgnali v zapore, vas pa zažgali in nato še z razstrelivom zrnvali z zemljo; in tako naprej. Vprašanje »v upor ali ne« je bilo res vprašanje življenja in smrti.

Odgovor nanj ni mogel biti drugačen kot razklan v nepomirljiva nasprotja.

Slovenska desnica je sicer tudi skrivaj že 29. maja 1941 ustanovila svojo vojaško organizacijo „Slovensko legijo“ in pozneje zbrala predstavnike bivših strank v ilegalo „Slovenske zaveze“. Njuni namen je bil pripravljati se na čas, ko bo nemška vojska moč na bojiščih omajana, potlej pa udariti po oslabilih okupatorjih in osvoboditi Slovenijo pridružiti se Primorsko ter Koroško. Glede Jugoslavije je imela podoben program kot OF, samostojna Slovenija v demokratični jugoslovanski federaciji: OF v republiki, desničarske stranke v monarhiji.

Toda Osvobodilna fronta ni odlašala z uporom. Partizanskih čet je bilo vse več, letovale so vse držejših akcij. OF je postala prava podtalna „država v državi“. Že jeseni 1941 je na primer izdajala tiskane časopise, kot septembra „Delo“ z Župančičevimi verzmi »Več, poet, svoj dolg«, ali že podrobno organizirala ilegalo oblast, ki je objavljala svoje prve zakone in celo že urejala svoje finance, pobirala „narodni davek“ in že oktobra 1941 razglasila „posojilo svobode“.

Med temi zakoni je bil tudi „odlok o zaščiti slovenskega naroda“ (16. 9. 1941), ki je objavil »v sedanjem izrednem stanju in da prepreči samovoljo, izjemne ukrepe«, med njimi: »Izdajalci se kaznujejo s smrtjo. Izdajalec je: 1. denuncijant; 2. kdor stopi neposredno ali posredno v stik z oblastniki okupatorja ali drugimi sovražniki svobode slovenskega naroda... 3. kdor zaradi svoje ali sebične skupinske koristi zbira in odvaaja narodne

sile za borbo proti osvoboditvi slovenskega naroda. ...« Ker je vodstvo OF obenem objavilo, da je »vsako organiziranje izven okvira Osvobodilne fronte slovenskega naroda v času tujece okupacije škodljivo borbi za narodno svobodo,« je to v resnici pomenilo, da je znano staro geslo, »kdor ni z nami, je slab Slovenec« postalo merilo krivde v obračunu na življenje in smrt.

Obenem je na drugi strani medslopevskih političnih okopov, v bistvu izkopanih že v zadnjih predvojnih letih, ko so krščanski politiki govorili, kdor ni z nami, je slab Slovenec, kmalu začelo nastajati bojovito protipartizansko jedro. Njegovi organizatorji so bili iz vrst katoliških „mladcev“ in „stražarjev“. Začeli so najprej z agitacijo proti OF. Na primer, ko je OF razglasila, naj bodo 29. oktobra v spomin na narodno osvoboditev leta 1918 vse ljubljanske ulice in javni lokali med sedmo in osmo zvečer prazni, so z letakom pozivali Ljubljance, naj ne ubogajo OF. Hkrati pa so začeli »zbirati okrog sebe mlajše ljudi ter jih pripravljati na odpor in obračun s komunisti«, kot je pozneje pisala domobranska brošura „V znamenju OF“ (1943) o Francu Emerju, ki ga je „Varnostno-obveščevalna služba“ OF v Ljubljani ubila decembra 1941. VOS je 1941/42 ubila še več vidnih ljudi, ki jih je OF označila za okupatorjeve sodelavce in nasprotnike upora, nazadnje 13. oktobra 1942 bivšega bana dr. Marka Natlačena, kar je bila zadnja teh likvidacij.

Na podeželju so šla nasprotja med privrženci upora in njegovimi nasprotniki še dlje. V strahu pred italijanskim maščevanjem nad vasi, ki so pomagale partizanom, so vaški veljaki grozili, da bodo upornike, njihove družine in pomagače prijavili Italijanom, če partizani ne odnehajo z uporom, in so to tudi kdaj res naredili. Partizani so take ljudi pobili kot narodne izdajalce. Obenem pa so posamezni partizanski »vojvode« spomladi 1942, ko so partizani zadobili prva osvobojena ozemlja, začeli radikalno izvajati komunistično revolucijo: razglašali so vaške veljake za kulake in jih razlastili ter pobili, nekatere tudi kot samo morebitne nasprotnike prihodnje delavsko-kmečke oblasti. To je pripomoglo, da so poleti 1942, ko so Italijani v veliki ofenzivi spet zavzeli ta področja in požigali vasi na Notranjskem in Dolenskem ter s tem nazorno predložili kmetom, da se bodo v prihodnje lahko izognili takih represalij le, če bodo sami skrbeli, da partizanov ne bo več v njihove vasi, ustrahovani prebivalci takih vasi šli k Italijanom po staro orožje za ustanovitev protipartizanskih vaških straž.

Ta čas, pozno poleti 1942, je prišlo tudi do prvih spopadov med partizani in kako skupino „kraljevih četnikov“, ki so šli v gozdove na svojo roko, mimo in proti OF. Tako se je leta 1942 med vse ostrejšim partizanskim bojem začela obenem tudi državljanska vojna med Slovencei.

Trajala je do 1945. Odvijala se je v „Ljubljanski pokrajini“, ki je imela 336.279

prebivalcev. Ta številka veliko pove. Več Slovencev je bilo že samo na Primorskem od 1918 naprej pod Italijani, na Štajerskem in Gorenjskem jih je bilo od 1941 pod Nemci trikrat toliko, in tam državljanskega spopada praktično ni bilo.

V „Ljubljanski pokrajini“, kjer se je gojila ob partizanskem boju z Italijani in pozneje Nemci ta državljanska vojna, je bila vojaška moč „rdečih“ in „belih“ ves čas voine približno enaka, kdaj so bili močnejši eni, kdaj drugi. Ko so po kapitulaciji Italije septembra 1943 zasedli pokrajino Nemci, so izvedli redno mobilizacijo za orožje sposobnih moških v domobransko vojsko, ki je narasla na kakih 12.000 mož in s posadnimi četami varovala železnice in ceste, po katerih so Nemci prevzeli svoje vojaštvo na fronte, s pohodnimi bataljoni pa napadala partizanske čete in brigade.

Te so skozi štiri vojna leta vzdrževale tu sredi Evrope bojišče, ki ga okupator kljub vsej svoji premoči nikoli ni mogel obvladati. Slovenija je polna spominov na te čase, na Pohorski bataljon in Štirinajsto divizijo, na Dražgoše in Jelenov žleb, na nestete bitke in pohode. In samotnih grobov v tihih gozdovih, kjer ležijo padli za svobodo, pa tudi prenekateri za delavsko in kmečko revolucijo.

Domobranska vojska je lahko pokazala le uspehe v boju zoper partizane, in dosegla jih je zlasti 1944-45 kar nekaj. Toda zahodni zavezniki, na katere je naposled stavila, so bili v smrtnem spopadu z Nemčijo in zanje je štel le tisti, ki se je vojskoval z Nemci. Zaman so to dopovedovali po londonskem radiu slovenski voditelji v emigraciji, zlasti še po domobranski prisegi Hitlerju aprila 1944. Domobransko poveljstvo je skrivalo ta opozorila pred svojimi ljudmi, tudi naročilo slovenskega ministra v londonski vladi Mihe Kreka jeseni 1944: »Domobranci naj se proglasijo za kra-

ljevo jugoslovansko vojsko. Če možno, pripnite kraljeve kokarde. Ločite se od Nemcev. Napadite Nemce. Umaknite se, če treba, v hribe. Nekaj tednov boste že zdržali, saj zavezniki niso več daleč.« So pričevanja, da je domobransko voštvo svojim oficirjem, ki so enako govorili, grozilo z nemškimi taboriščem Dachau ali z ustrelitvijo, ker spodkopujejo moralno vojske, in da je bil od Italijanov postavljeni prezident »Ljubljanske pokrajine« general Rupnik ne le maja 1944, temveč tudi še marca 1945 trdno prepričan, da bo Nemčija zmagala.

Proti koncu vojne je domobranska vojska nameravala skupaj z oddelki „Ruske osvobodilne armade“, ki so se pod poveljstvom generala Vlasova bojevali na nemški strani proti Rdeči armadi, in srbskih četnikov ter Nedečevih kvzlingov, ki so se bili jeseni 1944 umaknili sem, braniti Slovenijo pred priti na ter Rdečo armado, dokler jim ne bi pomagali na pomoč zahodni zavezniki. Ti pa se niso sprli z Moskvo in s Stalinom, kot so predvidevale vse te protiboljševiške vojske – v vsej vzhodni Evropi so od 1941 naprej, zlasti pa 1943 in 1944 nastale razne nacionalistične legije, ki so vzele nemško orožje za svoj boj proti komunizmu – temveč so v vojnem zavezništvu s Sovjeti naposled maja 1945 spravili Hitlerjevo nasilniško nacistično vladavino v Nemčiji na kolena. Domobranci so tik pred koncem vojne skupaj z zadnjimi nemškimi četami še nekaj dni branili južno obrobje Ljubljane, nato pa so se s njimi umaknili iz dežele, v veliki večini čez Karavanke k angleškim četam na Koroško.

V svobodna slovenska mesta je vkorakala partizanska vojska, ki je zadnje dni vojne osvojila tudi vso Primorsko in Trst ter iste dni kot Angleži zasedla južno Koroško s Celovcem.

**P. & S. ROB
BRICKLAYING**

*Za vsa zidarska dela lahko
pokličete Pepija ali Stanko
na 795 4108*

*89 Grantham Tce.
Mulgrave, 3170*

Ph: 569 9513

DARKO ERZETIČ

se priporoča

**ZA TERAZZO, MARMOR
IN CERAMIC PLOŠČICE**

Ph: 543 5663 Z.ABRAM

**Delcom Engineering
& Tooling**

Factory 9/26-30 Howleys Rd.,
NOTTING HILL, 3168

OLYMPAC PTY.LTD.

*Expanded Polystyrene
Moulders-Fruit, Fish boxes
Custom Moulding and
packaging*

Factories 4&5, 173 Wellington Rd.,
North Clayton, 3168
Ph: 560 6337
Fax: 560 6730

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia

Dining Settings Bentwood Chairs

Rocking Chairs Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities,
pharmaceutical products, metals, machinery, sporting
equipment, food products and a variety of other products.

**euro
international
pty.ltd.**

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph:(03) 764 1900
Fax:(03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph:(03) 671 5999
Fax:(03) 621 3213

Darko Bencich

PHOTOGRAPHER

*For all your photographic needs
Weddings & Engagements our Specialty
Very Reasonable Prices*

Ph: 789 8448

Joe Rozman Frank Rozman

**F. & J. ENGINEERING
PTY. LTD.**

Mould Makers
Steel Fabricators

20 Bando Rd., Springvale, 3171
Ph: 548 1808
Fax: 548 4797

**KARLO ŠTRANČAR
PLESKAR**

**ŽELITE PREBARVATI HIŠO
ALI MENJATI ZIDNI PAPIR**

Ph: 569 8286

Adam Mechanical Repairs

*General Motor Repairs to all
Makes and Models
Performance Tuning
V8 Motor Specialists
Servicing Brakes, Clutches
& Automatic Transmissions*

Adam Katič
Factory 1/6 Steele crt., Mentone
Ph: 585 0424

V.F.L

PANELCARE P/L

ACN 007 152 203

265 PRINCESS HIGHWAY,
DANDENONG, 3175
Ph: 793 1477 Fax: 793 1450

COLONIAL MUTUAL

- *MAJOR & MINOR SMASH REPAIRS
- *PRESTIGE CAR SPECIALISTS
- *ALL MAKES AND MODELS
- *BODY JIGGING SYSTEM FOR ALL MAKES
- *INSURANCE WORK
- *3 YEAR GUARANTEE

A.H. Frank Kampuš - 560 5219
Za nujno potrebo imamo tudi avto na razpolago.

